GAZETA KRAKOWSKA

N^ro^ 91.

Z KRAKOWA DNIA 14. LISTOPADA 1813 Roku W NIEDZIELĘ.

Kommissya Woyskowa Lazaretowa Departamentu Krakowskiego.

Już ieſt wiadomo Szan: Pub: z Dziennika N. 69 iako też z kilku Wezwań Kommisyi, że w skutek wydanego w dniu 27 Września r. b. przez J. W. Caucrin, Jenerała Jntendenta Woysk Rossyyskich Rozporządzenia Szpitalow woyskowych. — Kommissya tuteysza Lazaretowa otworzyła w Ratuszu ſtarym Protokuł ofiar dobrowolnych na nieodporne cierpiącego Woiownika potrzeby, iakiemi są: Szarpie, Bandaże, Koszule, Materyały Aptekarskie, Jarzyny, słowem, wszelkiego rodzaiu żywność i zasiłek, a osobliwie Składka pieniężna, w pomiar możności każdego. — Oprocz przybyłych, zbliża się więcey cierpiącego żołnierza do przygotowanych w Mieście Lazaretow. Jeżli kiedy, to w tey czasu chwili nadarza się każdemu wszelkiego ſtanu i wyznania Religii sposobność okazania się przyiacielem ludzkości. Już chwalebnym przodkuią przykładem godne wspomnienia Osoby, których Imiona umieściła Kommissya w poprzedniczey Gazecie, i daley mieścić będzie wſtępuiących w dobroczynne ich ślady. Po wymienionych iuż Osobach złożyli naſtępuiące ofiary:

J. W. Stanisław Mieroszewski Sędzia Pokoiu Koszul 12.

J. W. Linowska Radczyna Szarpi funtow trzy.

W. Wolfowna Obywatelka sztukę płótna.

W. X. Mieroszewski Kanonik Szarpi funtow 5 i Zł. 4.

W. Otouy Szarpi funtow 2 i Zł. p. 6.

W. Rutkowska Szarpi funt 1.

W. Chwalibogowa z Jazdowic Szarpi funt 1 1/2.

J. Pani Stachowiczowa Szarpi funtow 2.

J. Pani Kalińska Szarpi funt 1 łotow 26.

Detto Bandaży funt 1 łotow 12.

W. Drake Szarpi funtow 3 1/2.

Detto Bandaży funtow 12.

Detto Kompressow kilka.

W Krakowie d. 13 Liſtopada 1813.

Linowski, *Prezes.*

Erber, *Sek.*

Z Warszawy d. 6 Listopada.

JO. Xże Adam Czartoryski (syn) przybył d. 4 m. z Puław do tey ſtolicy.

DZIENNIK URZĘDOWY

Działań woiennych od dnia 30 Lipca do d. 1 Września d. k. (przesłany nam od Zwierzchności.)

(Lubo w padki tu opisane są iuż z poprzedniczych naszych doniesień czytelnikom tey Gazety wiadome, umieszczamy iednak ten dziennik, iako urzędowy, do ciągu historycznego zdarzeń potrzebny.)

W skutek zawartego między Rossyą, Austryą i Prussami odpornego i zaczepnego przymierza, Rossyysko-Pruskie woysko wyruszyło d. 30 Lipca czterma kolumnami ze Szląska, pod wodzą Jenerała piechoty Barclay de Tolly, dla ziednoczenia się z głównemi siłami Austryackiemi, rozłożonemi w Czechach w okolicach Wranne pod wodzą Feldmarsz. Xcia Schwarzenberga. Woysko Jenerała jazdy Blüchera, w którem znayduie się część woysk Rossyyskich pod wodzą Jenerałow jazdy Hrab. Langerona, i Barona Sackena, zostawione było dla zasłony Szląska, dokąd także zmierzało woysko Polskie pod wodzą Jenerała jazdy Barona Bennigsena. Woysko pod wodzą Xcia Następcy tronu Szwedzkiego, złożone z woysk Rossyyskich pod wodzą Jenerała-Adjutanta Barona Winzengerode, z Pruskich, pod wodzą Jen. Büllowa, i z woysk Szwedzkich, którego główna kwatera, w czasie rozeymu w Charlottenburgu będącą, wyruszyła z okolic Berlina naprzod ku Belitz.

D. 3 Sierpnia. N. Imperator przybył z zamku Peterswalde, (który leży w Szląsku blisko Reichenbach) do Pragi, dla osobistego widzenia się z Cesarzem Franciszkiem, który wyiechał na przyięcie N. Imperatora Alexandra. Tłumy ludu napełniały ulice Pragi, i N. Pan wiazd swoy odprawił wśrod tysiącznych okrzykow, Ura! wśrod huku dział, i odgłosu dzwonow. W zamku oba Monarchowie powitani byli przez NN. Wielkie Xiążne Maryą Pawłownę, i Katarzynę Pawłownę. Wieczorem miasto oświecono.

D. 5 Sierpnia, N. Król Pruski przybył do Pragi.

D. 7 Sierpnia. N. Pan wraz z Monarchą Austryackim oglądał woysko Austryackie pod Wranne. Główna kwatera N. Pana, i Feldmarszałka Xcia Schwarzenberga była tego dnia w Jungfer Teinitz, skąd wyszła do Laune.

D. 8go Sierpnia. Główna kwatera N. Pana we wsi Gruszowana, a Feldmarszałka Xcia Schwarzenberga w Prisniz. Stanowiska woysk w tym dniu były następne:

Przednie straże.

Jenerał Klenau przy Schlakenwert.

Trzeciey odwodowey dywizyi przy Commotau.

Jenerała Hr. Wittgensteina w Töplitz.

Drugiey lekkiey Austryackiey dywizyi w Gabel.

Główne korpusy.

Jen. Hr. Klenau pod Maschau.

Wielkiego woyska Austryackiego lewego skrzydła pod Laun, prawego pod Wranne.

Korpus Jen. Kleista pod Pist.

Hrab. Wittgensteina pod Broschan.

Odwody Rossyyskie w pochodzie ku Budin.

D. 9 Sierpnia. Główna kwatera N. Imperatora i Feldmar. Xcia Schwarzenberga w Commotau.

Rozłożenie woyska dnia tego było następuiące:

Jen. Hr. Wittgensteina odpoczynek.

Jenerała Kleista w obozie pod Laun.

Prawe Austr. skrzydło w obozie pod Prisnitz, lewe w obozie przy Zaatz.

Korpus Jen. Klenau w obozie z tey strony Rodisfortskich i Wikwitzkich wąwozow.

Przednie straże.

Jen. Hr. Wittgensteina była na mieyscu, przedpoczty zaś iey rozciągały się od Nidergrunda, na drodze z Erhenschal do Freyberga.

Jen. Kleista rownież była na mieyscu, daiąc baczność na przestrzen kraiu aż do Grünschal.

Pierwszey lekkiey dywizyi rozkazano bydź o świcie dnia pod Commotau, aby rozesłała przedpoczty swoie od Grünschal do Hesstadt.

Trzeciemu odwodowi dano rozkaz iśdź z głowną częścią na Reichshohe, i dawać oko na całą przestrzen kraiu od Heisstadt do Wiessenthal.

Większa część przedniey straży Jen. Hr. Klenau stała przy Schlakenwert, i uważała rozległość od Wiesenthal do Hans-Erhenstadt.

D. 10 Sierpnia. Główna kwatera N. Imperatora i Feldmarsz. Xcia Schwarzenberga w Zeblitz w Saxonii. — Rozłożenie woysk tego dnia było następuiące:

Jen. Hr. Wittgensteina w Toplitz.

Jen. Kleista w Brüx.

Prawe skrzydło Austr. w Commotau.

Lewe skrzydło tego woyska w Kauden.

Jen. Klenau był w Schlakenwert.

D. 11 Sierpnia. Główna kwatera N. Imperatora i Feldmar. Xcia Schwarzenberga w Mittel-Saida. — Rozłożenie woysk dnia tego było następne:

Główne korpusy.

Jen Kleist przyłączył się do woyska Jen. Barclay de Tolly w Altenburgu.

Prawe skrzydło woyska Austr. z Zeblitz wyruszyło do Reichenberga.

Lewe skrzydło ciągnęło z Marienberga ku Saida.

Jen. Klenau składał odwod tego skrzydła.

Przednie straże.

Jenerała Hr. Wittgensteina dawała baczność na Pirnę i Königstein.

Jenerała Kleista szła do Liebstadt.

Pierwsza lekka dywizya Austr. ciągnęła na Frauenstein, za którą postępowała cała Austryacka brygada odwodowa. Dywizya Mesko doszedłszy do Waltersdorfu, uważała przestrzeń kraiu między Freibergiem i Frauensteinem.

(Tu są doniesienia o pierwszych postępach woyska Szląskiego, umieszczone w naszey Gazecie pod artykułem: Drugie doniesienie woienne od woyska Jenerała Blüchera.)

D. 12 Sierpnia. Główna kwatera N. Imperatora i Feldmar. Xcia Schwarzenberga w Reichstadt. — Rozłożenie woyska dnia tego było następne:

Woysko Jen. Hr. Wittgensteina blisko Pirny.

Jen. Kleist w prawo, a prawe skrzydło woyska Austr. w lewo Dippoldswalde.

(*Reszta potem.*)

Z Wiednia d. 6 Listopada.

Głowna kwatera Nayiaśnieyszego Cesarza przybyła d. 27 Października do Dornheim, d. 28 do Ohrdruff, w Xięstwie Gotayskiem, a d. 29 do Schmalkalden.

Tą samą drogą postępuiąc głowne woysko, była głowna kwatera Feldmar-

szałka Xcia Schwarzenberga d. 28 Października w Mühlbergu, a d. 29 w Dernbach (w należącem do Wielkiego Xięſtwa Frankfortskiego byłem Xięſtwie Fuldayskiem.)

Urzędowe doniesienia.

Z głowney kwatery Elleben (o 3 godziny drogi od Erfurtu) d. 26 Października.

Po chwalebnych wypadkach pod Lipskiem, po wzięciu tego miaſta i zniszczeniu wielkiey części nieprzyiacielskiego woyska, puściły się sprzymierzone woyska d. 19 Października w pogoń za nieprzyiacielem.

D. 20 woysko Feldmarszałka Blüchera przybyło do Merseburga, a Jenerał artyleryi Hrabia Giulay do Naumburga. Odparty nieprzyiaciel od obu tych głownych gościńcow, nie pozoſtały się mu, jak tylko poboczne złe drogi. Ponieważ mu wiele na tem zależało, ażeby ich nie utracił, poſtąpił zatem d. 19 ku Naumburgowi; ale Major Hrabia Gatterberg wyszedł z miaſta przeciw niemu z 5 kompaniiami Arcy Xcia Ludwika piechoty, i tak umiał mu się poſtawić, że nie odważył się natrzeć na miaſto.

D. 21 poſtąpił nieprzyiaciel dla zasłonienia swoiego uſtępu z znaczną tylną ſtrażą na wzgorki pod Neu-Kösen, i uderzył kilkokrotnie na moſt pod Kösen; udało mu się opanować go na chwilę; ale gdy Jenerał Giulay posłał oddziałowi piechoty Arcy Xcia Ludwika, która tego moſtu broniła, Jenerała Hrabiego Salins z iego brygadą na pomoc, zoſtał natychmiaſt odzyskany, a nieprzyiaciel aż do swego ſtanowiska odparty. Jenerał Hrabia Salins utrzymał się przez cały dzień z chwalebną wytrwałością przeciw wszelkiem natężeniom nieprzyiaciela przy Neu-Kösen; zabrał kilkaset jeńcow i zadał nieprzyiacielow znaczną klęskę. Pułkownik Baron Veyder, od 7go bataliionu ſtrzelcow, sprawił się znowu w tem mieyscu walecznie i mądrze. O godzinie 10 w wieczor opuścił nieprzyiaciel wzgorki pod Neu-Kösen.

Przednia ſtraż woysk Blüchera ſtoczyła d. 21 pod Freybergiem bardzo żywą i dla niey nader chwalebną walkę, w którey utracił nieprzyiaciel znaczną liczbę jeńcow i dział. Woysko sprzymierzone znaydowało się d. 21 częścią pod Eisenach, częścią pod Naumburgiem.

D. 22 Feldmarszałek porucznik Hrabia Bubna, który teraz przednią ſtrażą woyska dowodzi, doszedł do Weimaru; nieprzyiaciel posłał tam był z Buttelſtadtu woysko; ale to zoſtało przez korpus Hetmana Platowa i pierwszy oddział Hrabiego Bubna z miaſta wyparte i przeszło godzinę drogi ścigane.

Przy Auſterſtädt usiłował dla zasłonienia swoiego uſtępu przy nader złych drogach, uzyskać czas; ale przednia ſtraż Jenerała artyleryi Hrabiego Giulay zabrała mu 400 jeńcow, między którymi znayduie się ieden podpułkownik i adjutant Xcia Neufszatelskiego.

Przy Freybergu zoſtawił nieprzyiaciel 15 dział, a znaczną liczbę taborowych i ammunicyynych wozow na powietrze wysadził. Woysko Feldmarszałka Blüchera osadziło w tym dniu Leubingen, Sommerda i Wippach. Woysko Królewicza Szwedzkiego przybyło do Querfurtu.

D. 23 rozmaite podjazdowe korpusy znaydowały się w okolicach Erfurtu.

D. 25 po południu opuścił nieprzyiaciel stanowisko pod Erfurtem i przeciągnął przez miasto na drugą stronę rzeki Gera.

D. 26 przybył Cesarz Napoleon z swoiemi gwardyami do Gota. Głowne woysko zostawiło dostateczny korpus do opasania Erfurtu i ciągnęło daley.

Feldmarszałek Blücher miał iuż wczoray głowną kwaterę w Langensalza. Woysko Królewicza Szwedzkiego posuwa się ku Nordhausen. Podiazdowe korpusy Hetmana Platowa i Pułkownika Mensdorfa zadaią nieprzyiacielowi znaczną klęskę; przymuszony iest wysadzać codziennie na powietrze mnostwo wozow prochowych i porzucać wozy, których uprowadzić nie może. Feldm. porucznik Hrabia Bubna zabrał dziś kilka set jeńcow; przednia iego straz postąpiła aż pod Gotę.

Ze wszystkich stron zaskoczone i od zwycięzkich woysk ściśnione woysko Francuzkie, czeka go ieszcze wielka klęska, nizeli doyozie do Renu, do którego spieszy.

Z głowney kwatery Mühlberga d. 28 *Października.*

Cesarz Napoleon cofa się z tak wielkim pospiechem, iż woysko iego zbliża się coraz bardziey do zupełnego rozprzężenia. Nieład zaś do tego doszedł stopnia, iż żołnierze nie mogli nawet bydź żywionemi wielkiemi w Erfurcie zapasami. Przez Gota przeciągnęło w naymizernieyszym stanie. Gościniec zawalony iest bronią, umieraiącemi i trupami; oprocz Cesarskiey gwardyi i korpusu Oudinota, który tylną strażą dowodzi, wszystko idzie w nieporządku.

Pułkownik Hrabia Mensdorf uderzył d. 25 Października, gdy Cesarz Napoleon ieszcze w Gota bawił, na czoło nieprzyiacielskiego woyska pod Geysa tak niespodziewanie w kilku mieyscach, iż całą kolumnę przestraszył, która w nieładzie umknęła z gościńca do lasow; kilka pułkow jazdy, które chciały się trzymać, poraził Hrabia Mensdorf; zdobył 2 działa i 2 haubice, które nieprzyiaciel przeciw niemu wystawił, wraz z mnostwem prochowych wozow; zabrał 17 officerow i kilka set żołnierzy w niewolą, a wiele set nieprzyiacioł rzuciło broń z przestrachu. Major kozakow Gorrin tak w tey, iako dawnieyszych okazyach uczynił Mensdorfowi przez waleczność swoią ważne usługi. Przez to szczęśliwie dokonane przedsięwzięcie, zostało woysko nieprzyiacielskie w marszu swoim wstrzymane, i przy ustawicznem tylko napastowaniu przez podiazdowe korpusy Jenerała porucznika Orłowa Denissow, Hetmana Platow i Hrabiego Mensdorfa, które wyprzedziły go iuż do Fuldy i tamteyszych wąwozow, doyśdź tylko będzie mogło do Hanau, które podług wyznania jeńcow ma bydź mieyscem zgromadzenia.

Feldmarszałek Blücher postąpił d. 26 z Langensalza ku Eisenach i uderzył na nieprzyiaciela w tey okolicy. Wiemy tylko dotąd, iż napieraiąc z wszystkich stron na nieprzyiacielską kolumnę, wprowadził ią w naywiększy nieład, wiele dział zdobył, kilka tysięcy jeńcow zabrał i zapewne opanował gościniec do Kassel. Przednie iego woyska ścigaią nieprzyiaciela na drodze do Vach. Feldm. porucznik Hrabia Bubna, postępuie z przednią strażą głownego woyska przez Waltershausen i Marktsuhl tuż za nieprzyiacielem.

Nieprzyiaciel pochlebiał sobie, iż

przez osadzenie miasta Erfurtu wstrzyma postęp głownego woyska; ale Feldmarszałek Xże Schwarzenberg kazał to miasto Jenerałowi Hrabi Wittgensteinowi opasać i opanować, a sam nie zatrzymuiąc się idzie dwiema kolumnami w kierunku Smalkalden i Meinungen za nieprzyiacielem.

Jenerał jazdy Hrabia Klenau wrocił się do Elby, dla uderzenia z Jenerałem Hrabią Tolstoy na pozostały w okolicy Drezna korpus Marszałka St. Cyr. Ciało Xcia Poniatowskiego znaleziono w Elsterze; miał dwie śmiertelne rany.

Przy schwytanym goncu znaleziono rapporta nieprzyiacielskie o bitwie d. 16 i 18, i o wzięciu Lipska d. 19 Października. Podług tych rapportow woysko sprzymierzone pobite zupełnie zostało w wspomnionych dwoch dniach, i nadzwyczayney tylko mnogości jencow, ktorych pod Lipskiem zabrano, przypisać należy zawczesne rozerwanie mostow, czego nie można było postrzedz, ponieważ woyska nasze ustawicznie ścigały nieprzyiaciela za te mosty. Podług tychże rapportow Marszałek Ney przewieziony został raniony przez Erfurt.

Gdy Krol Wirtemberski przystąpił także do sprawy Niemiec i wyrzekł się stosunkow z ligą Reńską, przednia straż woyska Wirtemberskiego stanie zatem d. 29 Października nad Menem i złączy się z Austryacko-Bawarskiem woyskiem pod rozkazami Jenerała jazdy Hrabiego Wrede.

Po chwalebney pod Lipskiem bitwie d. 16, 18 i 19 Października, Jenerał jazdy Hrabia Klenau odebrał z czwartym korpusem woyska przeznaczenie obledz Drezno, gdzie znaydować się ma 15to tysiączna osada pod Marszałkiem St. Cyr, a w zewnętrznych szańcach 200 dział. Jenerał Hrabia Klenau rozpoczął d. 26 Października swoie działania wyparciem nieprzyiaciela z Korbitz i Bennerich, a nazaiutrz z Prisnitz i Teltschen. Rossyyski Jenerał Hrabia Tolstoy, odebrał rozkaz postąpienia z swoią dywizyą do Wilschüre, a straże swoie aż do Rasknitz pomknięcia. Jenerał artyleryi, Margrabia Chasteller, musiał z głownym swoim korpusem do Sporwitz postąpić, a straże swoie do Seyduitz posunąc. Przeznaczonem do oblężenia woyskom rozkazał Jenerał Hrabia Klenau przeyśdź po prawym brzegu Elby nie daleko Drezna i zaiąć stanowisko na wzgorkach za Radebeil, pod Wainsdorf, dla przecięcia nieprzyiacielowi na tey stronie związku z Torgau. W potyczkach około Drezna zabrały przednie straże Jenerała Hrabiego Klenau znaczną liczbę jencow, a większa ieszcze liczba nieprzyiacielskich żołnierzy przeszli do nas dobrowolnie, pomiędzy ktoremi znayduie się naywięcey Westfalczykow.

Feldmarszałek porucznik Radivoievich donosi z głowney swoiey kwatery Mortegliano pod d. 28 Października, że przez mądre rozporządzenia wysłanego do okolic Raguzy C. K. Austryackiego Porucznika Herakovicha, i kapitan i 349 ludzi od Ogulinskiego pułku poddało się d. 16 p. m. przez kapitulacyą Anglikom w zamkach Espagnol, Castelnuovo, Perasto i St, Georg przy Kattaro. Anglicy odwieźli tych żołnierzy do Fiumy, azeby do swego pułku wrocić mogli.

Tenże Feldmarszałek z głowney kwatery Valvasone pod d. 30 Paźdz: donosi, że nieprzyiaciel zburzył iedyny most na Tagliamento pod Codroipo; lecz Jenerał Hrabia Starhemberg, przeprawił się z częścią jazdy, lubo nie bez niebezpieczeństwa, za tę rzekę i ścigał nieprzyiaciela aż za Valvasone; reszta woyska przeszła d. 28 po postawionym moście, i tego ieszcze dnia postąpiła do Perdenne, a straże aż do Fonna Freda posunęła. Nieprzyiaciel osadził dnia tego Sacile, a piechotę, jazdę i działa w tyle, dla zasłonienia swoiego ustępu; iedna dywizya stała w Frata, reszta woyska, wraz z gwardyami w St. Cassiano, Feldm. porucznik Radivoievich postanowił wyprzeć nieprzyiaciela z tego stanowiska, postąpić przez Porto - Buffole i Oderzo nad Piawę, a przeprawiwszy się za tę rzekę poyśdź przeciw Treviso, ztamtąd zaś przedsięwziąść potrzebne środki do oblężenia Wenecyi.

Podług doniesienia Jenerała majora, Barona Csivicha, zrobił nieprzyiaciel d. 28 Października wycieczkę we 2000 ludzi i 4 działa z Palmanuova i uderzył żywo na Pirano; ale po dosyć znaczney potyczce został aż pod działa twierdzy odparty.

Gazeta Monachiyska zawiera pod d. 29 Października urzędowy rapport o poruszeniach C. K. Austryacko - Bawarskiego woyska pod rozkazami Jenerała jazdy, Hrabiego Wrede, aż do 27 tegoż miesiąca. Po wzięciu d. 26 Października przez poniższą kapitulacyą miasta Wircburga, udał się spiesznym marszem Jenerał Hrabia Wrede z woyskiem d. 27 z Wircburga do Aszaffenburga, dokąd poprzedziły go: trzecia Bawarska dywizya piechoty, brygada jazdy Bawarskiey Jenerała majora, Barona Vieregg, i odwodowy korpus C. K. Austryackich Feldmarszałkow poruczników, Barona Trauttenberg, i Barona Soleny. W dniu poddania się miasta Wircburga przybył do Jenerała Hrabiego Wrede Cesarsko - Rossyyski Kapitan od gwardyi Bergmann z oddziałem kozakow, dla zasiągnienia z rozkazu N. Cesarza Rossyyskiego wiadomości o stanowisku Bawarsko-Austryackiego korpusu.

Pułkownik Baron Scheibler, który podiazdowym korpusem tego dnia przez Hammelburg ku Fuldzie postąpił, donosi, iż woysko nieprzyiacielskie cofa się spiesznym marszem przez Fuldę.

Kapitulacya względem miasta Wircburga.

Art. 1. Miasto Wircburg oddane zostanie iutro w południe d. 27 Października Bawarsko - Austryackiemu woysku. *Odpowiedź:* Nowa brama ma bydź dziś o godzinie 2 po południu oddana, a całe miasto o godzinie 4tey woyskom Austryacko - Bawarskiem.

— 2. Menowa część czyli niższe miasto i cytadela zostaną Cesarsko - Francuzkiem woyskiem osadzone. *Odp.* Zezwala się, z tem iednak warunkiem, iż woyska Wircburskie przestaną należeć do osady Francuzkiey, skoro odbiera rozkazy od swoiego Wielkiego Xcia.

— 3. Men i most maią służyć za graniczną liniią pomiędzy ubustronnemi woyskami. *Odp.* Zezwala się, pod warunkiem iednak, iż połowa mostu stanowić będzie granicę.

— 4. Jenerał Francuzki będzie mógł wszystkie woyska, piechotę i konnicę, wszelkiego gatunku ammunicyą i działa, któ

rych do obrony cytadeli nie potrzebuie, do Moguncyi odesłać. Władze kraiowe doftarczą im na ftacyach przechodowych żywność, kwatery i podwody. *Odpo.* Zezwala się dla officerow i żołnierzy, ich rzeczy, koni i oręża; ale nie dla ammunicyi i dział. Jeżeli przy odeyściu znaydować się będą przykryte wozy, tedy te nie maią bydź rewidowane. *Odp.* Zezwala się.

— 5. Cytadela i niższe miafto maią tylko bydź opasane, i ani z iedney, ani z drugiey ftrony nie maią bydź zakładane batterye. *Odp.* Zezwala się.

— 6. Jenerał Francuzki mieć będzie wolność przesłania liftow do Cesarza Francuzow i Xcia Valmy; dowodzący naczelnie Bawarsko-Auftryackiem woyskiem Jenerał przyrzeka odesłać mu odpowiedzi. *Odp.* Zezwala się; lift iednak do N. Cesarza i Króla ma bydź iutro do godziny 8 z rana wygotowany i odesłany. Officerowi, który one powiezie towarzyszyć ma officer połączonego woyska. *Odp.* Odmawia się, co się tycze liftu do Xcia Valmy. Odpowiedź, którą Cesarz Francuzow swemu jenerałowi da, ma mu bydź wiernie doręczona.

(Pod.) Jenerał brygady Baron *Wasserzol.*

Naczelnik gło. sztabu *Collot.*

Widziano i zatwierdzono w cytadeli Wircburskiey d. 26 Października 1813.

Jenerał dywizyi naczelny dowodca miafta i cytad. Wircburskiey, *Turreau.*

Kawaler Göppert, Nacz gł. sztabu, *Hrabia Rechberg*, nacz. gł. sztabu woyska Bawarskiego.

Widziano i zatwierdzono w obozie pod Wircburgiem d. 26 Października 1813.

Jenerał nacz. połączonego woyska, *Hrabia Wrede.*

Gazeta dworska umieściła pod artykułem *kraie Niemieckie*, co naftępuie:

Podług Frankfortskiey gazety pod d. 28 Października, umarł tam d. 24 Francuzki Jenerał dywizyi Sahuc.

Tegoż dnia przeiechał przez to miafto W. Xiężniczka? Króla Neapolitańskiego, Xże de Roque-Romana do głowney kwatery Francuzkiey, a d. 25 przyiechał z teyże głowney kwatery Król Neapolitański, ziadł w Frankforcie obiad i udał się potem do Moguncyi.

Gazeta Frankfortska pod d. 30 Października donosi, iż d. 2 przybyli tam Jenerałowie Francuzcy Latour-Maubourg, Pajol, Marchand, Dumoulins, Stressinet, Cassinier, Farry i Bechret.

Krol Weftfalski mianował Jenerałow brygady Verdun i Hrabiego Weckenberg i Hrabiego Malsburg jenerałami dywizyi, a Pułkownika Salm-Salm, iednego z swoich adjutantow, jenerałem brygady.

Monitor Weftfalski zawiera pod d. 26 Października naftępuiący artykuł:

N. Król znayduie się z powodu okoliczności znaglonym do opuszczenia państw swoich. Oddalaiąc się J. K. Mość na krotki czas, spodziewa się, iż wierni iego poddani zachowaią się nadal z taką samą przychylnością i spokoynością, iaka ich zawsze zaszczyca. — W Kassel d. 25 Października 1813.

Rada Miniftrow króleftwa.

Hrabia Wolffradt, *minifter sprawiedliwości.*

Hrabia Höhne, *minift. skarbowy i zaftępuiący ministra sprnw wewnę.*

Hrabia Marienrode.

DODATEK
DO Nro 91.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 14 LISTOPADA 1813 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Lipske d. 26 Października.

Gazeta nasza ogłosiła wiele obwieszczeń względem zarządzania zdobytemi i oswobodzonemi mocą oręża Niemieckiemi prowincyami. Pierwsze pod d. 28 Października zawiera: Wysokie sprzymierzone Mocarstwa mianowały do zarządzania zdobytemi Niemieckiemi kraiami Ministra stanu i kawalera orderu S. Andrzeia, Barona Stein, który ma zlecenie użyć źrodeł kraiowych do oswobodzenia Niemiec od obcego iarzma. Rzeczonym kraiom nadanemi będą wielkorządcy, łączący razem naywyższą woyskową i cywilną władzę. Drugim pod tymże dniem mianowany iest Xiże Repnin, Cesarsko-Rossyyski Jenerał major i jenerał adjutant, wielkorządcą królestwa Saskiego, Xięstwa Altenburskiego i kraiow Xcia Reuss. Trzecie przywraca w Saxonii handlowe stosunki iak były przed zaprowadzeniem lądowego systematu. Czwarte nakazuie kassom publicznem pieniądze odwozić 15 i 30 każdego miesiąca do środkowey kassy w Lipsku. Piąte ogłaszaią Lipską gazetę za rządową.

Z Paryża d. 15 Października.

(Z pism Angielskich i Gazety Berlinskiey.)

D. 7 b. m. o godzinie 1 po południu wyiechała N. Cesarzowa, Królowa i Rejentka z pałacu Tuilleries, dla udania się w uroczystym orszaku do pałacu Senatorskiego. Wielcy urzędnicy i 24 senatorow przyięli Cesarzową Jmć u pierwszych drzwi. Udała się do sali posiedzeń, gdzie przyięli ią stoiąc z odkrytemi głowami wszyscy senatorowie. Cesarzowa usiadła na swoim tronie, który iest po lewey stronie Cesarskiego, i przemowiła iak następuie:

"Senatorowie! Głowne mocarstwa oburzone przywłaszczeniami Anglii, połączyły w roku przeszłym woyska swoie z naszemi, dla uzyskania pokoiu dla świata i praw wszystkich ludow. Za pierwszą zmianą szczęścia woyny ocknęły się uśpione namiętności. Anglia i Rossya wciągnęły Prussy i Austryą do swey sprawy. Nieprzyiaciele nasi chcą zniszczyć naszych sprzymierzyńcow, dla ukarania ich za ich wierność. Chcą przenieść woynę na łono piękney naszey oyczyzny, dla zemszczenia się za tryumfy, które zwycięzkie nasze woyska w środek ich państw zaprowadziły. Wiem lepiey, niżeli kto inny, czego nasze ludy obawiać się powinny, gdyby kiedy przezwyciężyć się dozwoliły. Nim weszłam na ten tron, na który mnie

wybor wysokiego moiego małżonka i wola mego oyca powołały, miałam już naywiększe mniemanie o męztwie i dzielności tego wielkiego ludu. To mniemanie wzrastało codziennie przez to wszystko, co się pod moiemi oczyma działo. Od 4 lat wiadoma nayskrytszych myśli moiego małżonka, wiem iak przykroby mu było zasiadać na zwiędnionym tronie i dzwigać koronę bez chwały. Francuzi! odzywa się do was wasz Cesarz, oyczyzna i honor!„

Powziąwszy Xże Arcykanclerz rozkazy od Cesarzowey, dał głos Ministrowi woyny, który wszedłszy na mownicę, przeczytał zdany Cesarzowi rapport. Potem Xże Arcykanclerz w imieniu Cesarza, wyłuszczywszy pobudki podał senatowi proiekt do uchwały. Proiekt ten zawiera w sobie wybranie 280,000 ludzi; z klass roku 1814 i dawnieyszych wybranych będzie 120,000 z tych departamentow, które nie należały do ostatniego wyboru 30,000, a 160,000 z popisu roku 1815. (D. 10 został ten proiekt od senatu przyięty i Cesarzowi przez poselstwo odesłany.) Cesarzowa zakończyła posiedzenie. Wyiazd i przyiazd Cesarzowey ogłoszony był z dział wystrzałami.

Wczoray odprawił senat nadzwyczayne posiedzenie pod prezydencyą Xcia Arcykanclerza. Podany senatowi proiekt i w uchwałę zamieniony, zawiera w treści: 1) Nie ma bydź z Szwecyą dopoty zawarty pokoy, poki Szwecya nie zrzecze się Gwadelupy. 2) Zabrania się każdemu Francuzowi na wyspie Gwadelupie pod karą odpadnienia od czci wykonania przysięgi rządowi Szwedzkiemu, podięcia się iakowego urzędu lub bycia w czemkolwiek temu rządowi pomocnym.

— *Dnia 26.* —

(*Z Gazety Wiedeńskiey.*)

Monitor nic ciągle nie donosi o zdarzeniach woiennych tak w Niemczech, iako i w Hiszpanii, ale zapełniony iest wymownemi adressami, ściągaiącemi się do teraźnieyszego położenia Francyi, które miasta i władze administracyyne Cesarzowey podaią.

Korsarze są pod wszystkiemi brzegami bardzo czynnemi; długie nocy szczególniey im sprzyiaią do chwytania okrętow. Na tem też kończy się cały handel morski.

Z Rzymu piszą, iż obecność Anglikow, którzy przy Porto d'Anzo kilka domow zapalili i kilkanaście statkow do Rzymu przeznaczonych zabrali, czyni umysły niespokoynemi, i często bywaią buntownicze kartki przeciw rządowi podrzucane. Ten udał się do Neapolu o woysko, gdyż Rzym nie ma żadnego woyska, tylko gwardye narodowe.

Z Berlina d. 4 Listopada.

W tey chwili odebraliśmy z głowney kwatery Królewicza Jmci Szwedzkiego następuiący

Dziewiętnasty Biulletyn

Z głowney kwatery Heiligenstadt d. 30 Października

Królewicz przeniosł dziś do tuteyszego miasta głowną swoią kwaterę.

Cesarz Napoleon cofa się ciągle ku Renowi i iest ustawicznie od sprzymierzonego woyska ścigany i napastowany. Podług wszystkich doniesień nie ma iuż iak 50 do 60,000 woyska. Reszta iest rozproszona i błąka się bez broni i przewodnika w gorach.

Jenerał Czerniszew, który dowodzi

iedną z przednich straż woyska północnych Niemiec, kazał d. 25 w Eicherode przy Eisenach uderzyć na 800 koni nieprzyiacielskich pod Jenerałem Fournier. Napędził nieprzyiaciela do wąwozu, gdzie prawie wszystek lud wycięty został. Czerniszew zabrał tu do 300 ludzi w niewolą, a wiedzieć potrzeba, że tylko 2 do 300 kozakow uderzyło na tę jazdę. Jenerał Czerniszew dowiedziawszy się d. 27, że część nowey gwardyi Francuzkiey przechodziła w nocy przez Fuldę, złączył się z Jenerałem Jlowayskim wyprawił Pułkownika Benkendorfa przeciw temu miastu. Officer ten wypędził ztamtąd nieprzyiaciela i zabrał 500 jeńcow. Znaczny magazyn zboża został tam zniszczony. Ponieważ nowa gwardya poprzedzała szczątki woyska Francuzkiego, stanął zatem Czerniszew między nią i Cesarzem Napoleonem i oczekiwał na nadeyście pierwszych kolumn, a skoro nadeszły kazał na nie uderzyć. Trzy szwadrony żandarmeryi gwardyi zostały porażone i musiały się do swoiego korpusu cofnąć. Jenerał Czerniszew czyni przednią straż Cesarza Napoleona, niszczy dla iego woyska przeznaczone magazyny i psuie drogi.

Jenerał porucznik, Hrabia Woroncow, kazał d. 28 rano osadzić części swey przedniey straży Kassel. Korpus Hrabiego St. Priest od woyska Szląskiego wszedł tam w kilka godzin potem. Dziś udał się tam Hrabia Woroncow, i tamże idzie z całem swoiem korpusem Jenerał, Baron Winzingerode.

Król Westfalski nie wiedząc o wypadkach pod Lipskiem, siedział spokoynie w Kassel, maiąc około siebie 4 do 5000 rekrutow. Nieszczęścia, które iego brata spotkały, poźniey doszły iego wiadomości, i nagle d. 26 opuścił Kassel, udaiąc się przez Wetzlar do Koblentz.

Jenerał Cara St. Cyr wszedł znowu do Bremy, ale pewnie nie długo tam pobawi.

Marszałek Xiżę Eckmühl znaydował się ieszcze d. 20 w dawnem swoiem stanowisku nad Stecknitz. Wydał już był rozkazy do zrobienia mostu pod Zollenspieker; Plan iego rozmaicie podaią: osoby pretenduiące wszystko wiedzieć, utrzymuią, iż Cesarz Napoleon dał mu rozkaz bronienia do ostatniego Hamburga, ażeby przez to odwieść Daniią, żeby sie przeciw niemu nie oświadczyła. Francuzi i Duńczykowie nie zgadzaią się z sobą. Duńskie woysko pragnie działać z sprzymierzonemi woyskami, i niecierpliwie oczekuie do tego od swego Króla rozkazow.

Woysko Saskie, które pod Lipskiem przeszło do sprzymierzonego woyska, wchodzi w liniią. Jenerałowie, officerowie i żołnierze gotuią się zemścić za poniesioną zniewagę.

Król Wirtemberski oświadczył się za sprawą Sprzymierzyńcow. Woyska iego weszły iuż do Aszaffenburga i spiesza do złączenia się z Austryacko - Bawarskiem woyskiem pod Jenerałem Wrede.

Oswobodzenie Hanoweru iest bliskie; siła i słuszność obalą to, co sama przemoc zbudowała.

DONIESIENIA.

Dnia 28 Listopada r. b. o godzinie 3ciey po południu rożne ruchomości i książki przy ulicy Gołębiey w Krakowie pod L. 282 za gotową srebrną kurant monetę naywięcey daiącemu sprzedane zostaną. Wszyscy przeto chęć kupna takowych maiący w mieyscu i dniu wzwyż wskazanym stawić się zechcą. Dan w Krakowie d. 2 List. 1813.

Jan Kanty Kowalski K. T. C. P. I. D. K.

Jeżeliby ktory z Obywateli, mieszkaiący opodal od Krakowa, życzył sobie dla złey drogi mieć oddane za siebie siano liwerunkowe do magazynu Krakowskiego, umowić się o to może w sklepie w kamienicy pod Nr. 14 w rynku przy kościele Panny Maryi.

Niżey podpisany Pisarz Aktowy Departamentu Krakowskiego, w Krakowie w domu Nro 236 na Rynku Kancellaryą swoią utrzymuiący, stosownie do Rezolucyi Wys. Trybunału Cyw: Iey Instancyi Depart. Krak. dd. 3 Listopada r. b. do liczby 2143 zapadłey, ninieyszem do publiczney podaie wiadomości, iż na dniu 24 m. i r. b. o god: 9 z rana w domu Nro 379 przy ulicy żydowskiey w Krakowie, rozne rzeczy, iako to: sprzęty domowe, bielizna, suknie kobiece, korale, perły i inne kosztowności, po zmarłey Katarzynie Gaiewskiey pozostałe, więcey daiącemu za gotowe pieniądze w monecie srebrney Courant zwaney sprzedane zostaną. — Co się zaś tyczy domu pod liczbą i przy ulicy iak wyżey sytuowanego, a po rzeczoney zmarłey także pozostałego, tenże podobnie przez publiczną Licytacyą w dniu 15 Grudnia r. b. o god: 9 z rana w Kancellaryi Notaryatu iako na terminie przygotowawczym licytowany będzie — maiący chęć takowego nabycia, winien będzie przed rozpoczęciem się Licytacyi w Urzędzie Notaryatu vadium w kwocie 176 Zł. pol. gr. 24 iako dziesiątą część summy szacunkowey w monecie grubey srebrney złożyc — zaś o warunkach sprzedarzy rzeczonego domu w każdym czasie w Kancellaryi Notaryatu potrzebną i dostateczną informacyą powziąść będzie mogł. — Dan w Krakowie dnia 3 Listopada 1813.

Andrzey Kossowicz, Pisarz Aktowy Dep. Krak.

Niżey podpisany, zostawszy z mocy kontraktu kupna i sprzedaży pomiędzy nim a JWnym Jozefem Janem Nep. Hrabią Wielopolskim Margrabią z Gonzagow Myszkowskim w dniu 20tym Kwietnia 1813 zawartego, właścicielem i dziedzicem tey reszty dóbr, która w dniu wspomnionym była ieszcze w posiadaniu i dziedzictwie tegoż JWgo Margrabiego Myszkowskiego, z obowiązkiem zaspokoienia Wierzycieli do niego i dóbr tych pretensye maiących, a niewiedząc z pewnością dokładną, iaka bydź może ilość tychże Wierzycieli i ich Wierzytelności; postanowił dla pewnieyszego w interessach swych postępowania i prędszego Wierzycieli zaspokoienia, wynaleść rzeczywitty Bilans passywów i tym końcem wezwać wszystkich wspomnionych Wierzycieli do okazania tytułow ilości pretensyi swoich: iakoż wzywa ninieyszym każdego z osobna i wszystkich w ogule, iakiekolwiek bądź pretensye do JWgo Jozefa Jana Nep. Hr. Wielopolskiego Margrabiego Myszkowskiego lub maiątku Jego do dnia 20go Kwietnia 1813 maiących: ażeby każdy w szczególności kopii autentyczną a przynaymniey kopiią prostą dokumentu pretensyi swoiey z potrzebnem przy niey obiaśnieniem, względem należney ilości, tak summy Kapitalney, iako i zaległey prowizyi, lub teyże iuż w części czy w całości odebraney, bądź wszelkich innych pretensyi z iakiegokolwiek źrzodła pochodzących; przez pocztę franco, bądź okazyą pewną, lub osobiście do Wgo Walentego Lichockiego Pisarza Aktowego Departamentu Krakowskiego, w Krakowie przy ulicy Szpitalney pod Liczbą 562 Kancellaryą swoię utrzymuiącego i do utrzymowania takowych adressow przezemnie uproszonego, naydaley do dnia 1go Marca 1814go nadesłać lub doręczyć raczył; inaczey, samsobie każdy przypisać zechce, gdy spoźnienia w wypłatach, należyć mu się mogących doznać by musiał: podpisany bowiem oświadcza, iż do wezwania tego nie inną istotną ma pobudkę iak tylko szczera chęć przyspieszenia satysfakcyi Wierzycielom i wczesnego obmyślenia środkow, ażeby każdy w stosunku należytości swoiey i podług natury długu mógł bydź zaspokoionym, nie zaś ażeby przez niepewność lub niewiadomość o pretensyach Wierzycieli, iedni pierwey i w zupełności, inni zaś wcale w niczem satysfakcyi nieodbierali. Wezwanie ninieysze ażeby tem pewniey doszło wiadomości każdego interes w tem maiącego, umieszczonem zostanie w gazecie Krakowskiey, w Dzienniku Departamentowym Krakowskim i Radomskim, oraz w gazecie Warszawskiey po dwa razy co miesiąc aż do 1go Marca 1814go R.

Wydano w zamieszkaniu głównem w Pinczowie dnia 5go Lipca 1813.

Jan Bonerawa Olrych.